

ZMĚNY VE VÝUCE ANGLIČTINY PO ZAVEDENÍ POČÍTAČOVÉHO TESTOVÁNÍ JAZYKŮ DLE STANAG 6001 Z POHLEDU UČITELE

CHANGES IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING
AFTER THE INTRODUCTION OF STANAG 6001
COMPUTER-DELIVERED LANGUAGE TESTING

Eva Bumbálková, Radomíra Bednářová

Klíčová slova: *testování jazyků, STANAG 6001, washback effect, testování na počítači*

Keywords: *language testing, STANAG 6001, washback effect, computer-delivered testing*

Cíle v ČJ

Cílem představované studie je ukázat, jak učitelé jazyků na Univerzitě obrany a v jazykových kurzech pro zaměstnance Armády ČR nahlíží na zavedení testování jazyků podle STANAG 6001 na počítači, a zjistit, zda se tato změna podle výpovědí učitelů promítá do jejich způsobu vyučování angličtiny, případně v kterých oblastech a jak.

Teoretická východiska v ČJ

Hughes (1989, s. 53) pro dopad, který mají testy na vyučování a učení se, používá termín washback/backwash. Tento dopad může být podle něj kladný nebo záporný. Alderson a Wallová (1993, s. 120) *tvrdí, že test může pozitivní i negativní chování, které existuje nezávisle na testu, posílit, ne však nutně způsobit. Podle nich může mít test pozitivní i negativní dopad (např. jako pozitivní usilovné studium, jako negativní zvýšenou úzkost učitelů i žáků vedoucí k nežádoucímu zúžení kurikula)*. Green (2014, s. 87-89) předkládá model příčin a působení washbacku, do nějž zahrnuje vzájemné propojení konstruktů a testu, charakterizaci účastníků (včetně zdrojů, jež mají k dispozici, a pochopení toho, co test vyžaduje), důležitost a obtížnost testu. To vše způsobuje pozitivní či negativní washback. Ten nemusí být přímočarý – ač jsou si žáci i učitelé

vědomi toho, co test vyžaduje, nenechají se ovlivnit, případně mohou s testem nesouhlasit nebo nemají schopnost se např. na nový test připravit či někoho připravovat.

Metodologie v ČJ

Předkládaná studie je první (kvalitativní) fází výzkumu, následovat budou observace, které doplní výpovědi respondentů. Vzorek studie tvoří 8 učitelů anglického jazyka, 4 z nich vyučují anglický jazyk na Univerzitě obrany, 4 v kurzech obecné angličtiny pro zaměstnance Armády ČR. Byl zvolen záměrný výběr, abychom získali data od respondentů, jejichž studenti mají zkoušku dle STANAG 6001 složit. Naší snahou bylo získat respondenty různých charakteristik (univerzitní x armádní kurzy, učitelé působící v kurzech různých pokročilostí). Pro sběr dat, který proběhl v lednu a únoru 2020, byl použit polostrukturovaný rozhovor s cílem získat informace vedoucí k pochopení toho, jak učitelé na počítačové testování nahlíží. Rozhovory byly přepsány a získaná data byla analyzována pomocí otevřeného kódování a následně tematického kódování.

Závěry v ČJ

Výsledky studie ukazují, jak učitelé vnímají zavedení počítačového testování. Až na jednu výjimku hodnotí tento krok kladně. Většina respondentů nepovažuje změnu formátu testování za významnou ve vztahu k jejich způsobu výuky. Změna se však podle jejich výpovědí promítla do následujících oblastí – typů zadávaných domácích prací, doporučení pro samostudium i samotnou zkoušku, didaktických testů, cvičných testů na zkoušku i samotné výuky.

Souhrn příspěvku v AJ

The presented study shows how teachers perceive the introduction of computer-delivered language testing in accordance with STANAG 6001 and what washback effect of the format change they are aware of in terms of teaching.

Semi-structured interviews were used to collect data. Purposeful (maximum variation) sampling was used to select respondents. The respondents were 4 University of Defence English teachers and 4 teachers in general English army courses whose students were supposed to take the exam. Open coding as well as thematic coding were used to analyse the data.

The findings show that teachers perceive the introduction of computer-delivered testing as a logical and useful step. The research also uncovered several areas in which washback effect of the format change was reported by the teachers.

Bibliografie

- Alderson, J. C., & Wall, D. (1993). *Does Washback Exist?* *Applied Linguistics*, 14(2), 115-129.
- Green, A. (2014). *Exploring Language Assessment and Testing: Language in Action*. New York, NY: Routledge.
- Hughes, A. (1989). *Testing for Language Teachers*. Cambridge: CUP.